

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2021-2027

Πρόγραμμα	<i>Νότιο Αιγαίο</i>
CCI Προγράμματος	<i>CCI 2021EL16FFPR018</i>
Έκδοση Προγράμματος	1.2

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	<i>1</i>
Αριθμός Πρωτοκόλλου	<i>2759/15.10.2024</i>

Οκτώβριος 2024

Προτεραιότητα 6. Ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών

Στόχος πολιτικής (ΣΠ): 5	Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των τύπων των περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών
Ταμείο	ΕΤΠΑ
Ειδικός Στόχος (ΕΣ): 5.ii	Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών

ΣΠ 5 - ΕΣ ii - Δ.6.2. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη μικρών νησιών της ΠΝΑ

Περιγραφή δράσης

Μέσω της δράσης ενισχύεται η εφαρμογή δύο (2) Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ), για τα μικρά νησιά της Δωδεκανήσου και των Κυκλάδων (με πληθυσμό έως και 3.100 κατοίκων).

Εκπονήθηκαν δύο Στρατηγικές για τα μικρά νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου με ευθύνη της ΕΥΔ και με χρήση πόρων Τεχνικής Βοήθειας του ΠεΠ «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027.

Αρμόδιες Χωρικές Αρχές των Στρατηγικών σύμφωνα με το σύστημα διακυβέρνησης κάθε Στρατηγικής αποτελούν η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων και η Αναπτυξιακή Δωδεκανήσου αντίστοιχα, καθώς διαθέτουν την εμπειρία και την τεχνική επάρκεια για να έχουν την ευθύνη του γενικότερου επιτελικού συντονισμού και παρακολούθησης προόδου των Στρατηγικών ΟΧΕ.

Οι Χωρικές Αρχές συνεπικουρούνται από αντίστοιχες Τοπικές Ομάδες Υποστήριξης τις οποίες συγκρότησαν με σχετικές Αποφάσεις τους.

Κατά τη διαδικασία εκπόνησης των Στρατηγικών έγιναν διαβουλεύσεις με τις δημοτικές και άλλες αρχές των μικρών νησιών. Τέλος περιλαμβάνουν λίστα έργων τα οποία θα υποβληθούν προς ένταξη στο ΠεΠ «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027 μετά από την έκδοση σχετικής πρόσκλησης από την ΕΥΔ.

Σημειώνεται ότι δεν προβλέπεται η ανάθεση καθηκόντων Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

Αναλυτικότερα:

A) Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) για τα μικρά νησιά Δωδεκανήσου

- Εγκρίθηκε με την με Α.Π. 2017/13.08.2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη με προϋπολογισμό συνολικής δημόσιας δαπάνης 16.750.000,00 €.

- Περιλαμβάνει Τοπική Ομάδα Υποστήριξης της Διακυβέρνησης η οποία συγκροτήθηκε με την υπ. αριθ. 329/30.07.2024 Απόφαση του Δ.Σ. της ΑΝ.ΔΩ. αε.

- Περιλαμβάνει Χρηματοδοτικό Πίνακα Έργων ανά νησί με έμφαση στην ανάπτυξη παρεμβάσεων ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου ύδατος, διαχείρισης λυμάτων, αξιοποίησης πολιτιστικών και φυσικών πόρων, εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων, ανάπτυξης κοινόχρηστων χώρων, βελτίωσης της προσβασιμότητας και αναβάθμισης υποδομών εκπαίδευσης (βλ. παράρτημα Ι).

B) Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) για τα μικρά νησιά Κυκλάδων

Εγκρίθηκε με την με Α.Π. 2013/13.08.2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη με προϋπολογισμό συνολικής δημόσιας δαπάνης 20.496.720,00 €.

- Περιλαμβάνει Τοπική Ομάδα Υποστήριξης της Διακυβέρνησης η οποία συγκροτήθηκε με την υπ. αριθ. 863/08.08.2024 Απόφαση της ΑΝ.ΕΤ.ΚΥ. αε

- Περιλαμβάνει Χρηματοδοτικό Πίνακα Έργων ανά νησί με έμφαση στην ανάπτυξη παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων, αναβάθμισης υποδομών υγείας εκπαίδευσης και πρόνοιας, αξιοποίησης πολιτιστικών πόρων, ανάπτυξης κοινόχρηστων χώρων και

ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου ύδατος, διαχείρισης λυμάτων και βελτίωσης της προσβασιμότητας (βλ. παράρτημα II).

Οριζόντιες αρχές:

- Για την υποβολή, αξιολόγηση και ένταξη των επιμέρους πράξεων θα εκδοθεί μία πρόσκληση.
- Η ΕΥΔ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, δύναται να εντάξει πράξεις έως το 150% του ύψους της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της δράσης Δ.6.2.
- Το σύνολο των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν μέσω των ΟΧΕ μικρών νησιών θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και θα ακολουθούν τις σχετικές οριζόντιες δεσμεύσεις του Προγράμματος που ισχύουν στους λοιπούς ΣΠ (π.χ. χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση υποδομών υγείας και εκπαίδευσης, κ.λπ.).
- Ανάλογα με τη φύση της κάθε πράξης θα ισχύουν οι ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας όπως θα προσδιορίζονται στην πρόσκληση (ενεργειακή αναβάθμιση, προσβασιμότητα ΑμεΑ, κρατικές ενισχύσεις, διαδικασίες ωρίμανσης κ.λπ.)
- Οι πράξεις των ΟΧΕ κρίνονται ως κατ' αρχάς επιλέξιμες στα Πεδία Παρέμβασης που προτείνονται βάσει των στοιχείων που περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα Δελτία Έργου. Επιμέρους θέματα, όπως επιλεξιμότητας του συνόλου του προτεινόμενου Φυσικού Αντικειμένου κάθε πράξης, συμβατότητας με κανόνες κρατικών ενισχύσεων, λειτουργικότητας, σκοπιμότητας, αρμοδιότητας προτεινόμενου φορέα υλοποίησης, βιωσιμότητας υποδομών, τεκμηρίωσης τιμών δεικτών καθώς και ωριμότητας, θα εξετασθούν κατά την υποβολή τους για χρηματοδότηση στο πλαίσιο των Προσκήσεων που θα εκδοθούν.
- Οι προϋπολογισμοί των προτεινόμενων πράξεων των ΟΧΕ για χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027 (ΠεΠ ΝΑ) είναι οι προβλεπόμενοι στην κάθε Στρατηγική. Τυχόν διαφοροποιήσεις προϋπολογισμών πράξεων που θα προκύψουν κατά την υποβολή τους για ένταξη στο ΠεΠ ΝΑ θα εξετάζονται διακριτά, στο πλαίσιο του συνολικού Π/Υ της ΟΧΕ καταρχάς, των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων του ΠεΠ ΝΑ και της αιτιολογίας μεταβολής τους.
- Οι Στρατηγικές ΟΧΕ παρακολουθούνται σε ετήσια βάση και σημαντικό στοιχείο αξιολόγησής τους αποτελεί η συνεισφορά τους στην επίτευξη των οροσήμων απορρόφησης πόρων του Προγράμματος και η συμβολή των έργων που περιλαμβάνει στους ειδικούς στόχους του.
- Στο πλαίσιο της εφαρμογής των πράξεων θα ληφθεί υπόψη η πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus και όταν κρίνεται σκόπιμο, θα υποστηριχθούν επενδύσεις που συνδυάζουν επιτυχώς τις αρχές της αειφορίας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας New European Bauhaus, με σκοπό την εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.
- Επικαιροποίηση ή τροποποίηση της ΟΧΕ ως προς τα περιλαμβανόμενα έργα / δράσεις θα εξεταστεί εφόσον απαιτηθεί αιτιολογημένα ή προκύψει κατόπιν ενδιάμεσης αξιολόγησής της.

Στοιχεία δράσης	<i>Επιλέγεται ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω πεδία:</i> ☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Χρηματοδοτικό μέσο X ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☐ Άλλο: Δημόσιες Συμβάσεις
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	A.O. 2.1 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ A.O. 2.5 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ A.O. 3.1 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ A.O. 4.3 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐
Δικαιούχοι δράσης	Όπως προσδιορίζονται σε κάθε Στρατηγική

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο γ=(α)+(β)
Μετάβασης	12.500.000	12.500.000	25.000.000
8,8 % ενεργοποίησης δράσης**			

* Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

**Υπολογίζεται το ποσοστό στο σύνολο του π/υ του Προγράμματος

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Συμπληρώνονται οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αλλά και κάθε άλλος πρόσθετος δείκτης που μπορεί να προκύψει στο πλαίσιο της εξειδίκευσης του Προγράμματος και συνδέεται με τη συγκεκριμένη δράση. Στην περίπτωση πρόσθετων δεικτών, επισημαίνονται με χρωματική σκίαση τα κελιά του κωδικού (ID) και της ονομασίας του δείκτη. Στις περιπτώσεις πρόσθετων δεικτών και για λόγους συντονισμού της αντιμετώπισης ίδιου τύπου πράξεων στα προγράμματα του ΕΣΠΑ συνιστάται η συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΑΣ.

Προτεραι- ότητα	Στόχος Πολιτικής / Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/ αναφοράς	Έτος βάσης/ αναφοράς	Ορόσημ ο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί ί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφο ρά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
6	5.ii	Μετάβασης	Δ.6.2. Ολοκληρω- μένη Χωρική Ανάπτυξη μικρών νησιών της ΠΝΑ	25.000.000	RCO 19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Τετραγωνικά μέτρα			0	3.000	045			
					RCO 30	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για τα συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης	Χιλιόμετρα			0	55	062, 063			
					RCO 31	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για το δημόσιο δίκτυο συλλογής λυμάτων	Χιλιόμετρα			0	6	065			
					RCO 32	Νέα ή αναβαθμισμένη ικανότητα επεξεργασίας λυμάτων	ισοδύναμος πληθυσμός			0	1.070	065			
					RCO 46	Μήκος ανακατασκευασμένων ή κσυγχρονισμένων οδών - μη ΔΕΔ-Μ	Χιλιόμετρα			0	15	093			
					RCO 66	Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	άτομα			0	115	121			
					RCO 67	Χωρητικότητα τάξεων νέων ή κσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων	άτομα			0	100	122			

					RCO 69	Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	άτομα/έτος				0	1973	128		
					RCO74	Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	άτομα				0	28.642	168		
					RCO 75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	αριθμός				0	2	168		
					RCO 77	Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	Επισκέπτες / έτος				0	7	166		
					RCO 77	Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	Επισκέπτες / έτος				0	1	167		
					PSO 693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	αριθμός				0	2	180		

* Για την περίπτωση του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) το πεδίο αφορά τους τύπους παρέμβασης

** Τα πεδία δύναται να μην συμπληρωθούν στην περίπτωση του ΠΑΛΥΘ αν δεν είναι δυνατή η κατανομή του π/υ σε χαμηλότερο επίπεδο από αυτό της δράσης.

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
5	5	ΕΤΠΑ	li	Δ.5.2	ΟΤΑ της Περιφέρειας, και κάτοικοι και επισκέπτες των μικρών νησιών της Περιφέρειας.	RCO 19	RCR 26
						RCO 30	RCR 29
						RCO 31	RCR 41
						RCO 32	RCR 42
						RCO 46	RCR 56
						RCO 66	RCR 70
						RCO 67	RCR 71
						RCO 69	RCR 77
						RCO74	PSR998

						RCO 75	RCR 73
						RCO 77	
						PSO 693	

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

Για θέματα/ διαδικασίες που δεν σχετίζονται με τη συγκεκριμένη δράση που εξειδικεύεται, στην εκτιμώμενη ημερομηνία συμπληρώνεται η φράση «Δεν αφορά».

	Εκτιμώμενος Χρόνος
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	Ιούλιος 2022
Προγραμματικές δεσμεύσεις** (<u>συμπληρώνεται κατά περίπτωση</u>)	-
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	Ιούνιος 2024
Άλλο: _____ ***	
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης ή προσκλήσεων ****	4^ο τρίμηνο 2024

* Αν πρόκειται για δράση που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αναφέρεται η ημερομηνία (μήνας, έτος) του εγγράφου συμμόρφωσης. Αν πρόκειται για νέα δράση που δεν περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, η ΔΑ, με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΥΣΣΑ, θα εκτιμήσει αν η δράση καλύπτεται από τα δελτία ελέγχου που είναι διαθέσιμα, διαφορετικά θα πρέπει να συνυπολογίσει τον χρόνο που θα απαιτηθεί για να διαμορφωθεί το νέο δελτίο ελέγχου συμμόρφωσης με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH).

** π.χ. έγκριση επιχειρησιακού σχεδίου λυμάτων οικισμών Δ' προτεραιότητας, σύμφωνη γνώμη ΦοΔΣΑ, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την ολιστική προσέγγιση κλπ.

*** Για την εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης πρόσκλησης λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που έχουν συμπληρωθεί στον πίνακα που ακολουθεί την περιγραφή της δράσης.

**** Αναγράφεται το τρίμηνο και το έτος κατά τον οποίο εκτιμάται ότι θα εκδοθεί η πρόσκληση, οι ενδεχομένως προγραμματισμένες διαδοχικές προσκλήσεις της δράσης.